

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

RİZE ÇAYELİ BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8. EKLER.....	27

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 5: Doğrudan Teminle Kısımlara Bölünerek Yapılan Alımlar

Tablo 6: Taşınmazlarının Kullanılma Süresi

Tablo 7: 255 Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Varlıklar

Tablo 8: 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutar

Tablo 9: 260 Haklar Hesabına Yapılması Gereken Kayıtlar

Tablo 10: Muhasebe Birimine Teslim Edilen Teminat Mektupları

Tablo 11: 920 Gider Taahhütleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken İhaleli İşler

Tablo 12: Tahsil Edilmeyen Kira Bedelleri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Çayeli İlçe Belediyesi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2013–2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI(2015- 2013) /2013
PERSONEL GİDERLERİ	2.953.009,98	3.127.067,92	3.393.981,33	% 14
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	466.962,39	565.940,29	586.615,47	%25
MAL VE HİZMET ALIMLARI	4.407.249,47	5.509.218,45	7.992.734,84	%81
FAİZ GİDERLERİ	---	---	---	---
CARİ TRANSFERLER	195.407,98	227.997,50	597.936,18	%205
SERMAYE GİDERLERİ	3.285.435,94	4.087.693,76	2.346.468,92	-%28
SERMAYE TRANSFERLERİ	---	23.000,00	---	---
BORÇ VERME	---	---	---	---
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	11.308.065,76	13.540.917,92	14.917.736,74	%31

Tablo 1'de gösterildiği üzere, personel, sosyal güvenlik kurumuna devlet primi, mal ve hizmet alımları ve cari transferler giderlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri toplamı, 2013 yılından 2015 yılına kadar %31 oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI(2015- 2013) /2013
VERGİ GELİRLERİ	1.881.289,92	2.008.481,77	1.736.282,64	-%7
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	1.750.079,42	1.874.869,12	1.695.246,55	-%3
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	---	720.000,00	---	---
DİĞER GELİRLER	8.135.014,41	9.311.072,04	10.559.976,72	%29
SERMAYE GELİRLERİ	106.879,54	---	101.213,20	-%5
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	11.873.263,29	13.914.422,93	14.092.719,11	%18
BÜTÇE GELİRLERİNDEN	---	---	---	---

RED VE İADELER TOPLAMI				
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	11.873.263,29	13.914.422,93	14.092.719,11	%18

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe gelirleri toplamı, 2013 yılından 2015 yılına kadar %18 oranında artış göstermiştir. Ayrıca 3 yıllık gelir ve gider dengesi incelendiğinde, yıllar itibariyle Çayeli Belediyesi tarafından gelir gider dengesi gözetilmekle birlikte, 2015 yılı giderlerinin gelirlerinden fazla olduğu görülmüştür

Çayeli İlçe Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (A (TL))	2015 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A)) (TL)
PERSONEL GİDERLERİ	4.205.090,26	3.393.981,33	%80
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	783.113,39	586.615,47	%74
MAL VE HİZMET ALIMLARI	8.177.679,53	7.992.734,84	%97
FAİZ GİDERLERİ	---	---	---
CARİ TRANSFERLER	660.005,00	597.936,18	%90
SERMAYE GİDERLERİ	2.391.426,47	2.346.468,92	%98
SERMAYE TRANSFERLERİ	---	---	---
BORÇ VERME	---	---	---
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	16.329.636,00	14.917.736,74	%91

Buna göre, 2015 yılında Bütçe Giderleri % 91 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinden; Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alımları, Cari Transferler ve Sermaye Giderleri gider kalemlerinin öngörülenden az gerçekleşmesi sebebiyle, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı %9 oranında daha az gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2015 GELİR BÜTÇESİ (A) (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A) (TL)
VERGİ GELİRLERİ	3.456.565,00	1.736.282,64	%50
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	2.767.915,00	1.695.246,55	%61
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	178.215,00	---	---
DİĞER GELİRLER	8.632.638,00	10.559.976,72	%122
SERMAYE GELİRLERİ	1.291.663,00	101.213,20	%7
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	16.329.636,00	14.092.719,11	%86
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	---	---	---
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	16.329.636,00	14.092.719,11	%86

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri % 86 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirlerinden Vergi Gelirleri, Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri ve Sermaye Gelirleri gelir kalemlerinin öngörülenden az gerçekleşmesi sebebiyle, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamı % 14 oranında daha az gerçekleşmiştir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması

Çayeli Belediyesi'nde 2015 yılı içerisinde yapımı süren üç adet maddi duran varlık için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” başlıklı 180’ inci maddesine göre; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıncaya kadar izlenmesi için kullanılır. Aynı Yönetmeliğin 181’ inci maddesinde; gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarların, bir taraftan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

2015 yılına ilişkin kayıtlar incelendiğinde, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin hiçbir kaydın bulunmadığı görülmüştür. 2015 yılı içerisinde Çayeli Belediyesi tarafından ihale edilen ve aşağıdaki tabloda ayrıntıları belirtilen yapım işlerine ilişkin giderlerin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Ancak söz konusu işler için yapılan giderlerin, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı yerine hatalı olarak 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Tablo 8: 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutar

İşin Adı	İhale Tarihi	Sözleşme Bedeli(TL)	2015 Yılında 258 No lu Hesaba Kaydedilmesi Gereken Tutar(TL)
Taş Duvar Yapım İşİ	22.04.2015	392.800,00	294.100,84
Mahalle Yollarının Betonlanması Yapım İşİ	29.04.2015	2.068.976,25	240.065,10
Menfez ve Açık Kanal Yapım İşİ	27.02.2015	355.299,34	201.690,89
TOPLAM			735.856,83(TL)

Söz konusu işlerin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, muhasebe kayıtlarının bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 2: 260 Haklar Hesabının Kullanılmaması

2015 Yılı içerisinde alımı yapılan bazı yazılım programlarının 260 Haklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “260 Haklar Hesabı” başlıklı 186' ncı maddesine göre; 260 Haklar Hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır. Aynı Yönetmeliğin 187' nci maddesinde; bütçeye gider kaydıyla edinilen hakların bir taraftan 260 Haklar Hesabına borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen yönetmelik hükmünden de anlaşılacağı üzere; bütçeye gider kaydıyla edinilen yazılım programlarının 260 Haklar hesabına borç, ödenecek tutar, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak Çayeli Belediyesi'nce aşağıda tarih ve numaraları belirtilen ödeme emirleri ile alımı yapılan yazılımların 260 Haklar Hesabına kaydedilmediği, 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Tablo 9: 260 Haklar Hesabına Yapılması Gereken Kayıtlar

Satın alınan Yazılım	Ödeme Emri No	Ödeme Emri Tarihi	260 Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutar (TL)
Elektronik belgeleme sistemi	315	05.02.2015	885,00
Yaklaşık Maliyet Programı	436	19.02.2015	1.652,00
Beyaz Bilgisayar Sistemleri	1397	20.05.2015	354.000,00
TOPLAM			356.537,00

Söz konusu satın alınan yazılımların 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 260 Haklar Hesabına ilişkin gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ve bundan sonra söz konusu hesabın düzgün kullanımının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, muhasebe kayıtlarının bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 3: 920 Gider Taahhütleri İle 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Çayeli Belediyesi tarafından; mal, hizmet alımı ve yapım işleri olarak bir kısım taahhütlere girişilmesine rağmen, 920 Gider Taahhütleri ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin “920 Gider Taahhütleri Hesabı” başlıklı 407' nci maddesinde; 920 Gider Taahhütleri Hesabının, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. 408' inci madde de ise; girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının, 920 Gider Taahhütleri Hesabına borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik hükmünden de anlaşılacağı üzere, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışı 920 Gider Taahhütleri Hesabına borç ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmelidir. Ancak Çayeli Belediyesi tarafından 2014 ve 2015 yıllarında mal ve hizmet alımı ile yapım işleri olarak bir kısım taahhütlere girişilmesine rağmen, 920 Gider Taahhütleri ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmadığı görülmüştür. Aşağıdaki tabloda söz konusu hesaplara kaydı gereken ihaleli işlerin isimlerine, ihale tarihleri ve sözleşme bedelleri ile birlikte ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

Tablo 11: 920 Gider Taahhütleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken İhaleli İşler

2014 YILINDA YAPILAN İHALELER		
İŞİN ADI	İHALE TARİHİ	SÖZLEŞME BEDELİ (TL)
Su Sayaçları Endekslerinin Okunması ve Bağlanması Hizmet Alımı	14.11.2014	113.100,00
Belediye Destek Personel Alımı	12.12.2014	2.741.942,37
Öğle Yemeği Alımı	15.12.2014	121.508,94
Çöp Toplama, Süpürme, Park Bahçelerin Temizlenmesi ve Taşıma Hizmet Alımı	30.12.2014	1.044.200,00
2015 YILINDA YAPILAN İHALELER		
İŞİN ADI	İHALE TARİHİ	
Akaryakıt Alımı	17.12.2015	434.400,00
Alt Yapı Malzemesi Alım İşİ	08.12.2015	249.275,00
Su Sayaçları Okunması Kesme ve Bağlanması Hizmet Alımı	04.12.2015	350.445,60
İş Makinası Kiralama Paletli Ekskavatör	12.11.2015	84.000,00
İş Makinası Kiralama Beko Loader	04.11.2015	66.000,00
İş Makinası Kiralama	07.05.2015	55.790,00
Çöp Toplama, Süpürme, Park Bahçelerin Temizlenmesi ve Taşıma Hizmet Alımı	20.04.2015	236.069,90
Belediye Şantiye ve Kadınlar Pazar Yeri Etüd Proje Hizmet Alımı	17.04.2015	29.945,00
Taş Duvar Yapımı	22.04.2015	392.800,00
Mahalle Yollarının Betonlanması Yapım İşİ	29.04.2015	2.068.976,25
Çöp Konteyneri Alımı	13.03.2015	40.250,00
Çöp Toplama, Süpürme, Park Bahçelerin Temizlenmesi ve Taşıma Hizmet Alımı	25.03.2015	3.107.709,00
Menfez ve Açık Kanal Yapım İşİ	27.02.2015	355.299,34
Sunucu Bilgisayar ve Tablet Pc Alımı	28.01.2015	76.805,00
Akaryakıt ve Petrol Ürünleri Alımı	17.02.2015	428.845,10
Çayeli Belediyesi Memur Personeli Öğle Yemeği Alım İşİ	28.12.2015	468.467,46
Yeni Belediye Binası Büro Mobilyası Mal Alımı	21.07.2015	154.000,00
Çayeli Belediyesi Parkomat Görevlisi Hizmet Alımı	06.08.2015	218.055,84
TOPLAM		12.837.884,80

Sonuç olarak, söz konusu işlerin 920 Gider Taahhütleri ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarında izlenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda adı geçen ihalelere ilişkin taahhüt tutarlarının 920 Gider Taahhütleri ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarına kaydedildiği ve söz konusu ihalelere ilişkin taahhüt kartlarının açıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, muhasebe kayıtlarının bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çayeli Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tabloların, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı söz konusu bölümde belirtilen Duran Varlıklar (258 Yapılmakta Olan Yatırımlar, 260 Haklar), Kaynaklar ve Nazım Hesaplar (920 Gider Taahhütleri, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 150 İlk Madde Ve Malzeme Hesabının Kullanılmaması

Çayeli Belediyesi'nce muhtelif tarihlerde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına konu alımlar yapılmasına rağmen, akaryakıt alımı dışında hiçbir malzemenin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı” başlıklı 104' üncü maddesinde; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının kurum faaliyetlerinde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen tüketim malzemelerinin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. 105' inci maddede ise; satın alınan veya üretilen ilk madde ve malzemelerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Çayeli Belediyesi'nce muhtelif tarihlerde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına konu alımlar yapılmasına rağmen, akaryakıt alımı dışında hiçbir malzemenin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmediği, söz konusu malzemelerin doğrudan 630 Giderler hesabı kullanılarak giderleştirildiği görülmüştür. Bu haliyle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının gerçeği yansıtmaktan çok uzak olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2016 yılından itibaren 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak düzenlenmeye başlandığı ve taşınır işlem fişlerinin muhasebe kayıtları ile entegrasyonunun sağlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, muhasebe kayıtlarının bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 2: 255 Demirbaşlar Hesabının Kullanılmaması

2015 yılı içerisinde alımı yapılan bazı demirbaşların, 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği' nin “255 Demirbaşlar Hesabı” başlıklı 174'üncü maddesinde göre; 255 Demirbaşlar Hesabı, kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılır. Aynı Yönetmeliğin 175' inci maddesinde; bütçeye gider kaydıyla edinilen demirbaş tutarlarının, bir taraftan 255 Demirbaşlar Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen yönetmelik hükmünden de anlaşılacağı üzere; bütçeye gider kaydıyla edinilen demirbaş tutarları, bir taraftan 255 Demirbaşlar Hesabına borç, ödenecek tutar, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç ve 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak Çayeli Belediyesi'nce aşağıda tarih ve numaraları belirtilen ödeme emirleri ile alımı yapılan demirbaşların 255 Demirbaşlar hesabına kaydedilmediği, 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Tablo 7: 255 Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Varlıklar

Satın Alınan Demirbaşlar	Ödeme Emri No	Ödeme Emri Tarihi	255 Nolu Hesaba Kaydedilmesi Gereken Tutar(TL)
Ahşap dolap	97	15.01.2015	1.800,00
Bilgisayar alımı	1164	28.04.2015	2.571,04
Televizyon	1282	11.05.2015	3.345,99
Bilgisayar alımı	1197	04.05.2015	2.593,68
Televizyon	1496	29.05.2015	1.239,00
Para Sayma Makinesi	1597	09.05.2015	708,00
Tablo	1876	30.06.2015	2.596,00
Buzdolabı	1552	04.06.2015	610,00
TOPLAM			15.463,71(TL)

Söz konusu varlıkların 255 Demirbaşlar Hesabında izlenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 255 Demirbaşlar Hesabına ilişkin düzeltme kayıtlarının yapıldığı, bundan sonra söz konusu hesabın düzgün kullanımının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, muhasebe kayıtlarının bulguda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 3: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesine Yönelik Herhangi Bir Çalışma Yapılmaması

Çayeli Belediyesi tarafından ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi ile ilgili olarak hiçbir işlemin yapılmadığı, herhangi bir yüklenici firmaya imtiyaz verilmeyerek herhangi bir gelir elde edilmediği görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanununun 8'inci, 11'inci ve 12'nci maddelerine dayanılarak çıkarılan "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği"; ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına, ambalaj atıklarının belirli bir yönetim sistemi içinde, kaynağında ayrı toplanması, taşınması, ayrılmasına ilişkin teknik ve idari standartların oluşturulmasına, yönelik prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesi gibi amaçlarla 24.08.2011 tarih ve 28035 Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Belediyelere çeşitli görevler yüklenmiştir. Bakanlık, daha çok işin koordinasyonu ve denetimi gibi konularda yetkilidir.

Bu süreçte belediyeler, ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak zorundadır.

Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre Bakanlığı'ndan çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yetkiyi devretmek durumundadırlar. Ancak Çayeli Belediyesi'nce söz konusu ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi amacıyla hiçbir işlem yapılmamakta, atıklar diğer çöp artıkları gibi işlem görmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "belediyemiz imkanları kısıtlı olduğundan dolayı kendi imkanlarımız ile ambalaj atıklarının toplatılması işlemi yapılamamış ve kurumumuza da bu konu ile ilgili herhangi bir başvuru olmamıştır. Ancak ilgili birimimiz tarafından bu konu ile

ilgili çalışmalara başlanılmış ve Çevre Bakanlığında “Çevre Lisansı” almış firmalarla görüşmelere başlanılmıştır" denilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, konu ile ilgili çalışmalara ve Çevre Bakanlığında “Çevre Lisansı” almış firmalarla görüşmelere başlanıldığı bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2016 yılı denetiminde izlenmelidir.

BULGU 4: Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi

Çayeli Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir. Yönetmelik'te, ilçe belediyelerinin 2014 yılı için en fazla 0.50 TL/m geçiş hakkı ücreti belirleyeceği, 2015 yılı ücretinin ise 2014 yılı geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Çayeli Belediyesince geçiş hakkı ücretinin belirlenmediği ve söz konusu bedellerin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sonuç itibariyle, geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye Meclisi tarafından görüşülüp karar bağlanmış bir tarife bulunmadığından geçiş hakkı bedelleri ile ilgili herhangi bir tahsilatın olmadığı, konunun Ağustos ayı meclis toplantısı gündemine alındığı ve bundan sonra geçiş hakkı bedellerine ilişkin takip ve tahsilatların yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, geçiş hakkı bedellerine ilişkin takip ve tahsilatların yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirileceği bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2016 yılı denetiminde izlenmelidir.

BULGU 5: Otobüs Terminali İşletme Hakkının Bedelsiz Olarak Devredilmesi

Çayeli Belediyesi mülkiyetindeki ilçe otobüs terminali işletme hakkının bedelsiz olarak Çayeli Spor Kulübüne devredildiği görülmüştür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 15' inci maddesinin (j) bendine göre; otobüs terminali, kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek veya terminalin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek, belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Yine aynı Kanunun 59' uncu maddesinin (d) bendine göre; taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler belediye gelirleri arasında sayılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde ise Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin (e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; Çayeli Belediyesi, mülkiyetindeki otobüs terminalini işleterek veya söz konusu taşınmazın işletme hakkını devrederek belirli bir gelir elde etmelidir.

Yapılan incelemeler neticesinde, belediyenin söz konusu terminalin işletme hakkını bedelsiz olarak amatör spor kulübü olan Çayelispora devretmesinin, terminalin giriş-çıkış

ücretlerinden herhangi bir gelir elde edilmemesinin mevzuata aykırı olduğu mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; ilçede bulunan otobüs terminali işletme hakkının, Çayeli Spor Kulübünden alınarak tekrar belediye tarafından, Belediyemiz Meclisinin 03.05.2016 tarih ve 40 sayılı kararı ile tarifeleri belirlenmek sureti ile kullanılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, bedelsiz olarak Çayeli Spor Kulübüne devredilen ilçe otobüs terminali işletme hakkının, tekrar belediye kullanımına bırakıldığı bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2016 yılı denetiminde izlenmelidir.

BULGU 6: Taşınmazlara İlişkin Kira Bedellerinin Tahsil Edilmemesi

Çayeli Belediyesi mülkiyetindeki bazı taşınmazlara ait kira bedellerinin tahsil edilmediği, yıllar itibariyle birikmiş kira borçları ödenmemesine rağmen herhangi bir hukuki sürecin başlatılmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri” başlıklı 38’ inci maddesinin (f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 61’inci maddesinin birinci fıkrasında muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri şeklinde tanımlanmış; aynı maddenin ikinci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 60’inci maddesinin (e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu' nun 315' inci maddesine göre; kira bedelini ödemekle yükümlü olan kiracı, kiralananın tesliminden sonra muaccel olan kira bedelini veya

yan gideri ödeme borcunu ifa etmezse, kiraya veren kiracıya yazılı olarak bir süre verip, bu sürede de ifa etmeme durumunda, sözleşmeyi feshedeceğini bildirebilir. Kiracıya verilecek süre en az on gün, konut ve çatılı işyeri kiralalarında ise en az otuz gündür.

Aynı Kanununun 362' nci maddesine göre ise; kiracı, sözleşmede aksine bir hüküm veya yerel âdet olmadıkça, kira bedelini ve yan giderleri her kira yılının ve en geç kira süresinin sonunda ödemekle yükümlüdür. Kiracı, kiralananın tesliminden sonra vadesi gelmiş kira bedelini veya yan giderleri ödemezse kiraya veren, kiracıya yazılı olarak en az altmış günlük bir önel verip, bu önel içinde ödememesi durumunda sözleşmeyi feshedeceğini bildirebilir.

Yukarıda yer alan hükümler bir arada değerlendirildiğinde, kiracı kira bedelini ve yan giderlerini ödemez ise belediye tarafından noter vasıtasıyla kiracıya ihtar gönderilmeli ve en az 30 gün süre (konut ve çatılı işyerleri için) verilerek söz konusu borçlarını ödemesi aksi takdirde sözleşmenin feshedileceği ihtar edilmelidir. Verilen süreye rağmen kiracı kira borcunu ödemez ise tahliye talepli dava açılmalıdır.

Diğer bir yol olarak, kiracı, kiralananın tesliminden sonra vadesi gelmiş kira bedelini veya yan giderleri ödemezse belediye, kiracıya yazılı olarak en az altmış günlük bir önel verip, bu önel içinde ödememesi durumunda sözleşmeyi feshedeceğini bildirmelidir. Burada da verilen süreye rağmen kiracı kira borcunu ödemez ise tahliye talepli dava açılmalıdır.

Çayeli Belediyesi mülkiyetindeki dükkanların kiracılarının, aylık kira bedellerine oranla yıllar itibariyle birikmiş yüksek miktarda borçları bulunmasına rağmen, belediye tarafından borçların takip ve tahsiline yönelik herhangi bir hukuki sürecin yürütülmediği görülmüştür. Aşağıdaki tabloda 31.12.2015 tarihi itibariyle aylık kira bedelleri ve birikmiş borç tutarlarına yer verilmiştir.

Tablo 12: Tahsil Edilmeyen Kira Bedelleri

SİCİL	AYLIK BEDEL	BORCU (TL)
5656	259,00 TL	6.402,94 TL
5657	226,00 TL	5.586,37 TL
1628	138,00 TL	
1628	488,00 TL	91.405,49 TL
1709	182,00 TL	13.749,23 TL
3741	254,00 TL	49.618,08 TL
6544	403,00 TL	19.451,65 TL
7047	121,00 TL	
7047	249,00 TL	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

7047	410,00 TL	53.721,93 TL
7086	129,00 TL	5.198,74 TL
7278	217,00 TL	15.792,32 TL
7291	55,00 TL	
7291	501,00 TL	14.094,12 TL
7481	165,00 TL	
7481	188,00 TL	
7481	189,00 TL	
7481	190,00 TL	178.187,08 TL
8042	249,00 TL	6.534,34 TL
8317	163,00 TL	
8317	164,00 TL	62.779,64 TL
8546	338,00 TL	9.190,97 TL
8836	310,00 TL	34.405,01 TL
9384	122,00 TL	4.420,83 TL
11497	182,00 TL	28.132,16 TL
12693	330,00 TL	69.476,76 TL
12920	351,00 TL	62.360,61 TL
12948	523,00 TL	27.037,01 TL
12949	51,00 TL	3.857,23 TL
12950	18,00 TL	3.131,46 TL
12964	59,00 TL	7.107,17 TL
13695	293,00 TL	11.858,24 TL
13762	234,00 TL	26.878,07 TL
6601	284,00 TL	19.450,36 TL
6776	173,00 TL	13.037,91 TL
7608	138,00 TL	4.443,24 TL
7925	575,00 TL	45.201,58 TL
8484	266,00 TL	41.363,12 TL
10792	196,00 TL	4.845,62 TL
11528	585,00 TL	12.368,74 TL
11765	377,00 TL	30.915,97 TL
12953	266,00 TL	20.120,55 TL
12965	40,00 TL	35.760,36 TL
14855	342,00 TL	9.301,75 TL
15603	173,00 TL	5.716,95 TL
17128	311,00 TL	4.105,15 TL
7973	90,00 TL	771,34 TL
6451	90,00 TL	1.484,35 TL
11898	90,00 TL	4.612,59 TL
18913	90,00 TL	2.543,35 TL
19781	90,00 TL	454,83 TL

Sonuç itibariyle, belediye taşınmazlarına ilişkin borçların takip ve tahsiline yönelik

hukuki sürecin işletilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; konuyla ilgili çalışmalara başlanarak, belediyenin tüm vadesi geçmiş alacakları ile ilgili ödeme emirlerinin gönderildiği ve söz konusu alacakların zamanaşımına uğratılmamasına dikkat edildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilmiş, belediyenin tüm vadesi geçmiş alacakları ile ilgili ödeme emirlerinin gönderildiği ve söz konusu alacakların zamanaşımına uğratılmamasına dikkat edildiği bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2016 yılı denetiminde izlenmelidir.

BULGU 7: Belediye Memur Personeline Yemek Yardımının Nakdi Ödeme Niteliğinde Elektronik Kartla Yapılması

Belediye memur personeline yapılan yemek yardımının yemek verme yerine, dağıtımı yapılan elektronik kartlara aylık dolun yapılmak suretiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 212'nci maddesine göre; devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde bu Yönetmeliğin amacının; devlet memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacaklarını ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemek olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre, yemek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı ve bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulmayacağı, yiyecek yardımının gerektirdiği giderlerin yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanacağı, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği ve yemek servisinin, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Kurumlar çeşitli nedenlerde öğle yemeklerini mutfaklarından sağlayamamaları halinde, kurum bütçelerine bu amaçla konulan ödeneğin yukarıda yer alan Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde oluşturulacak yemek servisine aktarılması ve kurum bünyesinde kurulacak yemekhanede servise sunulacak yemeklerin de söz konusu yemek servisinde, bu amaçla bütçeye konulan ödenek ile yemek yiyecek personelden alınacak yemek bedelleri dikkate alınmak suretiyle ihale edilerek piyasadan satın alınmasının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir. Ancak, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödeneğin ticket olarak veya lokanta ve benzeri yerlere aktarılması suretiyle personele yemek yedirilmesine imkan bulunmamaktadır.

“Çayeli Belediyesi Memur Personel Öğle Yemeği Hizmet Alımı İşi” nde; ihaleyi kazanan SODEXO Avantaj ve Ödüllendirme Hizmetleri A.Ş. ile Çayeli Belediyesi arasında 06.01.2015 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmenin konusu; 2015 yılı içerisinde memur personele şartnamede belirtilen yerlerde yemek hizmeti verilmesi şeklindedir. Uygulamada ise personele elektronik kart dağıtmakta, her ay çalışılan günler esas alınarak bu kartlara aylık dolum yapılmaktadır. Personel dolum yapılan bu kartları Rize İli sınırları içerisinde anlaşmalı lokanta, restoran, market vb. yerlerde kullanabilmektedir.

Her ne kadar işe ilişkin teknik şartnamenin 3’üncü maddesinde; memur personele verilecek olan yemek hizmetinin nakdi yardım niteliğinde olan para temsili araçlarla yapılmayacağı, ihale konusu olan hizmetin memur personele, şartnamede belirtilen yerlerde ve niteliklerde yemek hizmetinin verilmesi şeklinde gerçekleşeceği belirtilse de, uygulamada elektronik kart sisteminin para temsili bir araç olduğu, kullanıcıların bu kartla market alışverişi vb. giderlerini gerçekleştirebildiği, söz konusu kart kullanımının yönetmelikle belirtilen yemek yardım uygulamasına aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Memur Personel Öğle Yemeği Hizmet Alım İşi”nin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapıldığı ancak ihaleyi kazanan “sodexo” firmasından başka istekli olmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak “Memur Personel Öğle Yemeği Hizmet Alım İşi” ihalesine bir istekli dışında katılım olmadığı bildirilmiştir. Bulgu konumuz yemek alım hizmetinin ihale yoluyla yapılıp yapılmaması değil, yemek yardımının yemek verme yerine, dağıtım yapılan elektronik kartlara aylık dolum yapılmak suretiyle gerçekleştirilmesidir. Bu şekilde yapılan yemek yardımının, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmelik’inin amaç ve esaslarına

açık bir şekilde aykırı olduğu düşünülmektedir.

BULGU 8: İlk Altı Aylık Bütçe Uygulama Sonuçları, Finansman Durumu ve İkinci Altı Aya İlişkin Beklenti ve Hedeflerin Yayımlanmamış Olması

Çayeli Belediyesi ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçlarının, finansman durumunun, beklenti ve hedefler ile faaliyetlerin kamuoyuna açıklanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesinin son fıkrasında, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini; Maliye Bakanlığının ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, finansman durumunu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca mali saydamlık, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin de gereği olarak ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan mali durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna duyurmakla ilgili yükümlülüğünü yerine getirmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; 2016 yılı itibarıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, finansman durumu ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerin yayımlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresince bulgu konusu hususa iştirak edilerek 2016 yılı itibarıyla gerekli raporlamaların yapılacağı ifade edilmiştir.

BULGU 9: Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kiraya Verilmesi

Çayeli Belediyesi mülkiyetindeki taşınmaz kiralamalarının ihale yapılmaksızın gerçekleştirildiği görülmüştür.

Belediye gayrimenkulleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiraya verilmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girdikten sonra, bu kanunun 68/a maddesi gereği belediyelerde kiralama ihaleleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılmaya devam etmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 34' ncü maddesinin “g” fıkrası uyarınca üç yıla kadar kiralama işleri belediye encümeni tarafından yapılmaktadır. Aynı Kanunun 18' nci maddesinin “e” fıkrası gereği üç yıldan fazla süreli kiralamalar ise Belediye Meclisi kararı ile yapılmaktadır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64' ncü maddesine göre ise; kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereği, Belediye taşınmazları encümen kararı ile üç yıla kadar, belediye meclis kararı ile 10 yıla kadar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiralanabilecektir. Bir taşınmazın ihale yapılmaksızın aynı kişiye veya devredilen kişiye 10 yıldan fazla süreyle kiralanması mümkün görülmemektedir. Ancak Çayeli Belediyesindeki taşınmaz kiralamaları için 1998 yılından beri ihale yapılmadığı, o tarihten itibaren kiracıların kiracılık durumunun, her sene yeni sözleşme imzalanarak veyahut kira haklarını encümen kararı ile başkalarına devrederek devam ettiği görülmüştür. Belediyenin taşınmazlarının bu şekilde kiraya verilmesinin mevzuata uygun olmadığı düşünülmektedir. Aşağıdaki tabloda kiracıları ve belediye taşınmazlarının ihale yapılmaksızın kullanılma süresine yer verilmiştir.

Tablo 6: Taşınmazların Kullanılma Süresi

SİCİL	KİRACI	İHALE YILI (İLK KİRACILIK)	DURUM
489		1996	
3846		1996	
4591		2013	DEVİR
5656		1988	
5657		2000	DEVİR
1628		1998	
1709		2001	DEVİR
3741		1981	
6527		2004	DEVİR
6544		2006	DEVİR
5729		1993	
6565		2012	DEVİR
7047		1996	DEVİR
7047		2011	DEVİR
7086		1996	
7278		2011	DEVİR
7291		2015	DEVİR
7291		1997	

7315		1997	
7481		2000	DEVİR
7595		1996	
8042		1996	
8103		1998	
8317		1997	
8546		2003	DEVİR
8836		1998	DEVİR
9384		2012	DEVİR
9934		2002	DEVİR
10060		2003	DEVİR
10999		2004	DEVİR
11497		1988	
12693		1996	DEVİR
12887		1990	
12887		1990	
12887		1990	
12920		1978	
12948		2014	DEVİR
12949		1997	
12950		1996	
12955		2004	DEVİR
12957		1987	
12959		2003	DEVİR
12960		1996	
12960		2000	DEVİR
12964		1996	
12966		2002	DEVİR
13695		1996	
13695		1996	
1216		1998	
1469		1997	
1527		1981	
2368		1989	
2694		1985	
3078		2002	DEVİR
4865		1982	
5241		1990	
5452		1989	
6280		1994	
6324		1978	
6601		2009	DEVİR
6776		1989	
6955		1992	DEVİR

7356		2000	DEVİR
7608		1993	
7639		1995	
7763		1995	
7918		2006	DEVİR
7925		1995	
7935		1995	
7935		1995	
8484		2006	DEVİR
5577744043		2015	DEVİR
10792		2006	DEVİR
11308		2011	DEVİR
11528		2012	DEVİR
11765		2005	DEVİR
12022		1990	
12953		2006	DEVİR
12960		2000	DEVİR
12965		2010	DEVİR
12965		2009	DEVİR
12965		2011	DEVİR
13370		2009	DEVİR
14855		2010	DEVİR
15603		2013	DEVİR
15830		2011	DEVİR
16062		2011	DEVİR
16334		1990	
17128		2012	DEVİR
17624		2012	DEVİR
19130		2013	DEVİR
19166		2014	DEVİR
19205		2014	DEVİR
65326112028		2015	DEVİR
5949		2001	DEVİR
7424		1993	
8045		1997	
8228		1997	
8415		1999	DEVİR
8785		2013	DEVİR
9539		2001	DEVİR
12951		1993	
13145		2011	DEVİR
13841		2013	DEVİR
14325		2013	DEVİR
14501		2014	DEVİR

18124		2012	DEVİR
13762	ÖZŞEREF SİGORTA	2009	DEVİR
20214	YUSUF ÖZKAN	2001	DEVİR
212670	ÇAYELİ ARSOVOS SPOR KULÜBÜ	2016	DEVİR
6449	ÇAYELİ TİCARET VE SANAYİ ODASI	2016	DEVİR

Söz konusu taşınmazların ihale ile kiraya verilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; belediye bünyesinde bulunan taşınmaz kiralamalarının 1998 yılında ihale ile yapıldığı, akabinde ise meclis kararı ile uzatma ve encümen kararı ile de devir işlemi yapılması şeklinde süre geldiği ve konu ile ilgili gerekli çalışmalara başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, konu ile ilgili gerekli çalışmalara başlandığı bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2016 yılı denetiminde izlenmelidir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

BİLANÇO

AKTİF HESAPLAR		2015 YILI		PASİF HESAPLAR		2015 YILI
102	BANKA HESABI	1.069.421,92		320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	426,00
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	64.581,99		330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	342.584,93
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	16.241,77		333	EMANETLER HESABI	115.049,09
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	3.793.669,77		360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	126.506,51
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHIRLİ	181.059,86		361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	10.444,70
140	KISILERDEN ALACAKLAR HESABI	2.032,57		362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA	908,27
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	209.345,00		363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	9.377,17
160	İS AVANS VE KREDİLERİ HESABI	2.944,00		500	NET DEĞER HESABI	14.579.671,39
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	65.624,61		570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET	15.171.369,51
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	21.712,91		590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	2.926.781,57
240	MALİ KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER	154.976,00				
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUSLARA	174,35				
250	ARAZI VE ARSALAR HESABI	385.521,93				

T.C. Sayıştay Başkanlığı

251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	21.028.396,68				
252	BINALAR HESABI	4.315.823,63				
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	1.141.171,78				
254	TASITLAR HESABI	1.367.054,57				
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	1.118.193,87				
257	BIRIKMIS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.654.828,07				
260	HAKLAR HESABI	29.999,14				
268	BIRIKMIS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-29.999,14				
	AKTİF TOPLAM	33.283.119,14			PASİF TOPLAM	33.283.119,14
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	19.585.305,66		900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	19.585.305,66
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	24.252.874,58		901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	24.252.874,58
905	ÖDENEKLI GIDERLER HESABI	14.917.736,74		905	ÖDENEKLI GIDERLER HESABI	14.917.736,74
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	21.300,00		911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	21.300,00
	TOPLAM	58.777.216,98			TOPLAM	58.777.216,98

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

H. KODLARI	KODLAR		GİDERİN TÜRÜ	2013 YILI (TL)	2014 YILI (TL)	CARİ YIL(2015) (TL)
630	1		Personel Giderleri	0	0	3.393.981,33
630	2		Sos. Güv. Kurum. Devlet Primi Gider.	0	0	586.615,47
630	3		Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	0	0	7.510.995,18
630	5		Cari Transferler	0	0	453.186,28
630	12		Gelir. Ret Ve İadesinden Kaynaklanan	0	0	45.163,86
630	13		Amortisman Giderleri	0	0	301.343,14
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan	0	0	40.549,22
GİDERLER TOPLAMI				0	0	12.331.834,48
H. KODLARI	2. KODLAR		GELİRİN TÜRÜ	2013 YILI (TL)	2014 YILI (TL)	CARİ YIL(2015) (TL)
600	1		Vergi Gelirleri	0	0	2.501.660,80
600	1	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	0	0	1.541.218,18
600	1	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	0	0	774.926,38
600	1	6	Harçlar	0	0	185.516,24
600	3		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0	0	2.172.448,53
600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	0	0	1.676.010,67
600	3	6	Kira Gelirleri	0	0	496.437,86
600	5		Diğer Gelirler	0	0	10.584.506,72
600	5	1	Faiz Gelirleri	0	0	125.978,82
600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	0	0	10.305.542,61
600	5	3	Para Cezaları	0	0	132.677,78
600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	0	0	20.307,51
TOPLAM						15.258.616,05
GİDER TOPLAM						12.331.834,48
FALİYET SONUCU						2.926.781,57

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>